

Epäileminen (97)

Daniel Nylund

Katso tuoreempia kirjoituksiani; [Teoblogi](#)

Rohkea ja nöyrä epäily pitää mielen avoimena syventyvälle totuudelle. Ylpeä ja itsetarkoituksellinen epäileminen pitää mielen suljettuna ja kääntyy totuutta vastaan. Tätä asennetta voisi kutsua, Pursiaisen ilmaisuua käyttäen, ”älyfundamentalismiksi.” Voit epäillä, koska haluat eteenpäin, tai voit epäillä, koska haluat pysyä paikallasi. Epäily voi pohjautua sekä totuuden etsimiseen että sen torjumiseen. Kuvittele epäilijää joka kieltäytyy uskomasta että vieraalla kielellä olisi mitään merkitystä ennenkuin on valmis opiskelemaan sitä. Parempi on epäillä jo opittua jotta pysyisi auki sille mitä ei vielä ole oppinut. ”Pyhä turvattuus” oli Buberin elämän kaikkein tärkeimpiä termejä. Siitä hän piti kiinni koko 60-vuotisen kirjallisen tuotantonsa ajan. Ei hän halunnut ylistää turvattuutta itseisarvona. Tärkeintä oli kohdata se avoimin ja luottavaisin mielin ja vastata siihen koko elämällään, sen sijaan että suojelisi itseään siitä ja yrittäisi pitää sitä hallittavissa mittasuhteissa.

Se yksinkertainen tosiasia, että Uudessa Testamentissakin on neljä evankeliumia, rohkaisee vertailemaan moninaisuutta ja kritisoimaan vain yhtä näkökulmaa. Fanatismi ei aina ole tulista kiivailua. Se voi olla myös passiivista kieltäytymistä minkään uuden asian oppimisesta. Passiiviset fanaatikot käyvät säännöllisesti kirkoissa ja hengellisissä kokouksissa nauttimassa hengellistä aspiriiniaan. Se turruttaa hengen ja säästää heidät yksinäisten hetkien päänvaivoilta. Toistuvat rituaalit pitävät epäilykset turvallisen välimatkan päässä.

Kriittistä mieltä tarvitaan, mutta senkin on joskus avauduttava rohkeaan uusnaiviuteen vapaaehtoiseen lapsellisuuteen ja rohkeaan tietämättömyyteen, jos aikoo päästä eteenpäin.

En yhtään ihmettele, että moni ”tosiuskovaisissa” piireissä kasvanut nuori kokee välttämättömäksi etsiä aikuisuuttaan uskonnollisen yhteisönsä ulkopuolelta. Aikuistuminen edellyttää paljon radikaalimpaa kyseenalaistamista kuin mitä uskonnolliset yhteisöt yleensä ovat valmiita sietämään.¹

Epäilyksien syvyys on suoraan verrannollinen uskon syvyyteen. Mitä vakavammin otat uskosi, sitä vakavammin sinun on suhtauduttava epäilyksiin. Tämä on aikuisuutta joka ei helposti mahdu Jumalan lasten piireihin. Usko, joka on jäänyt esimurrossiän stereotyyppiselle tasolle ei riitä todellisen aikuiselämän oppaaksi. Hassua kyllä, vasta aikuiselämän seksuaalisuuteen liittyvät moraaliset ongelmat ja epäonnistumiset toimivat ylitsepääsemättöminä pakotteina myös lapsuudessa omaksutun uskon aikuiseen uudelleenarvioimiseen. Jokainen askel minäksi tulemisessa on askel pois päin lapsenuskon paratiisinomaisesta turvasta. Kiusaus turvautua naiveihin itsestäänselvyyksiin, sensijaan että suostuisimme aikuisiin epäilyihin, on kova, varsinkin yhteisössä, joka kokonaisuudessaan elää lapsenuskon tasolla.

Raamatun kirjojen moninaisuus ja niissä dokumentoitu historiallinen prosessi itsessään kutsuu ja innoittaa meitä eri vaiheiden kautta kulkevaan muutosprosessiin. Siksi Kristuksen seuraaminen ei merkitse vain tietyn valmiiksi muokatun oikeaoppisuuden vastaanottamista vaan *tien kulkijaksi* antautumista. Hän kulkee edellämme ja kutsuu meitä uusiin epäilyihin, joiden kautta kuljemme kriisi kriisiltä kypsempään uskoon.

"Parasta mitä voin sanoa itsestäni on se, että olen kristitty, jota vielä tehdään. En ole fundamentalisti, enkä modernisti, vaan kristitty, jota vasta luodaan..

Jos minun olisi valittava kaksi hengelliselle kasvulle välttämätöntä sanontaa, mainitsisin nämä: "En tiedä" ja "Olen pahoillani." Stanley Jones

¹ John M. Hull. What prevents christian adults from learning? SCM Press Ltd. London -85.